

**UCHWAŁA NR XXV/155/2021
RADY POWIATU W OLEŚNIE**

z dnia 25 marca 2021 r.

**w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie w Powiecie Oleskim na lata 2021- 2025**

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 3a oraz art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 920) oraz art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2020 r. poz. 218), Rada Powiatu w Oleśnie uchwała, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Powiatu Oleskiego na lata 2021-2025 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Powiatu

Ewa Cichoń

Załącznik do uchwały Nr XXV/155/2021
Rady Powiatu w Oleśnie
z dnia 25 marca 2021 r.

**POWIATOWY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE
ORAZ
OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE
W POWIECIE OLESKIM
NA LATA 2021 – 2025**

Spis treści

Wstęp	3
1. Przemoc w rodzinie – podstawy teoretyczne i prawne	4
1.1 Definicja przemocy, rodzaje, formy i czynniki jej sprzyjające	6
1.2 Skutki przemocy i rodzaje wsparcia	6
1.3 Działania wobec sprawców przemocy	8
1.4 Przemoc w rodzinie w kontekście wybranych zagadnień prawa polskiego	9
2. Analiza przemocy w rodzinie w Powiecie Oleskim	9
2.1 Charakterystyka problemu przemocy w Powiecie Oleskim	9
2.2 Zjawisko przemocy w rodzinie na podstawie analizy danych Powiatowego centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie.....	11
2.3 Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie	12
3. Kierunki działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Powiecie Oleskim	13
3.1 Cele programu	13
4. Założenia programowe	15
5. Realizatorzy programu	15
6. Źródło finansowania	16
7. Sposób monitorowania i sprawozdawczość	16
8. Zakończenie	16

Wstęp

System przeciwdziałania przemocy w rodzinie został zapoczątkowany w Polsce w 2005 r., kiedy została przyjęta Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Na organy samorządu terytorialnego zostały nałożone zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Powiatu Oleskiego na lata 2021-2025 jest realizacją art. 6 ust. 3 pkt 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. 2020 poz. 218). Podmiotem odpowiedzialnym za realizację kierunku działań w tym obszarze jest jednostka samorządu terytorialnego.

Głównym celem programu jest ograniczenie skali problemu i skutków przemocy. Należy zatem scharakteryzować zagadnienie przemocy domowej. Jeszcze do niedawna zjawisko przemocy domowej było słabo udokumentowane. Sądzono, że występuje rzadko i wyłącznie w rodzinach z problemami tzn. tam gdzie nadużywa się alkoholu, brak jest stałej pracy i stałego źródła dochodu, występuje nieporadność życiowa. Relacje o przemocy pomiędzy małżonkami, przemocy dorosłych wobec własnych dzieci i wobec pozostających pod ich opieką krewnych wpływają na świadomość społeczną. Z wielu badań wynika, że przemoc jest zjawiskiem coraz bardziej powszechnym, ma różne formy i występuje w różnych miejscach m.in. na ulicy, w szkole i we własnym domu. Przemoc w jakiegokolwiek formie i wobec jakiegokolwiek osoby związana jest z naruszeniem praw i dóbr osobistych członków rodziny, niszczy poczucie godności, szacunku, zaufania do innych ludzi.

Podjęcie kompleksowych działań, ukierunkowanych na ochronę ofiar przemocy poprzez edukowanie i korygowanie niepożądanych postaw i zachowań osób stosujących przemoc jest sprawą niezbędną do realizacji celu programu. Zakłada się, że ofiary przemocy dzięki podejmowanym działaniom mogą powrócić do godnego życia, a sprawcy przemocy prowadzić życie bez jej stosowania.

1. Przemoc w rodzinie – podstawy teoretyczne i prawne

1.1 Definicja przemocy, rodzaje, formy i czynniki jej sprzyjające

Zgodnie z Ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005 r. (t.j. Dz. U. 2020 poz. 218) przemoc w rodzinie należy rozumieć jako „jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, a także inną osobę wspólnie zamieszkującą lub gospodarującą”.

Przemocą w rodzinie nazywamy każde zachowanie skierowane wobec osoby bliskiej, którego celem jest utrzymanie nad nią kontroli i władzy. Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił działanie przeciwko członkowi rodziny naruszające jego godność oraz podstawowe prawa i wolności, powodujące cierpienia i szkody.

Światowa Organizacja Zdrowie formułuje definicję przemocy, zgodnie z którą jest to „celowe użycie siły fizycznej, zagrażającej lub rzeczywiste, przeciwko sobie, komuś innemu lub przeciwko grupie lub społeczności, co powoduje lub jest prawdopodobne, że spowoduje zranienie, fizyczne uszkodzenie, śmierć, ból psychologiczny, zaburzenie rozwoju lub deprawację”.

Biorąc pod uwagę przejawy przemocy, wyróżnia się cztery podstawowe formy przemocy:

- 1) **przemoc fizyczną** - każde zachowanie, którego celem jest zadanie ofierze bólu fizycznego wbrew jej woli. Forma tej przemocy jest intencjonalnym zachowaniem, niosącym ryzyko uszkodzenia ciała, niezależnie czy do tego dochodzi. Przejawami tej przemocy są: popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucenie w niebezpiecznej okolicy, nie udzielenie koniecznej pomocy itp. Lista form przemocy fizycznej nie ogranicza się tylko do wymienionych powyżej, w praktyce spotyka się ich znacznie więcej,
- 2) **przemoc psychiczną** - każde zachowanie, którego celem jest umniejszenie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzenie w ofierze strachu oraz pozbawienie jej poczucia bezpieczeństwa i kontroli nad własnym życiem. Ta forma przemocy zawiera przymus i groźby, zastraszanie, emocjonalne wykorzystywanie, za które uważa się: oskarżanie,

upokarzanie, poniżanie, wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, stałą krytykę, wmawianie choroby psychicznej, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, wyzywanie, zawstydzanie, stosowanie gróźb itp. Przemoc psychiczna może też polegać na niszczeniu przedmiotów, mających jakąś wartość dla ofiary i celowej agresji wobec ulubionych zwierząt domowych. Ten rodzaj przemocy występuje bardzo często i jest trudny do udowodnienia. Niszczy poczucie własnej wartości i godności,

- 3) **przemoc seksualną** - każde zachowanie, którego celem jest umniejszenie poczucia własnej wartości ofiary, wzbudzenie w ofierze strachu oraz pozbawienie jej poczucia bezpieczeństwa i kontroli nad własnym życiem. Przemoc seksualna polega na wymuszaniu aktywności seksualnej wbrew jej woli np. nieakceptowanie pieścizot i praktyk seksualnych, seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, krytyka zachowań seksualnych itp.,
- 4) **przemoc ekonomiczną i zaniedbanie** – odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwienie podjęcia pracy zarobkowej, niezaspokojenie materialnych potrzeb rodziny, brak opieki i uniemożliwienie zaspokajania podstawowych potrzeb fizjologicznych (związane ze snem, jedzeniem, higieną).

Przemoc domowa to:

- 1) działanie lub zaniechanie dokonywane w ramach rodziny przez jednego jej członków przeciwko pozostałym,
- 2) działanie z wykorzystaniem istniejącej lub stworzonej przez okoliczności przewagi sił lub władzy,
- 3) działanie godzące w prawa członków rodziny lub ich dobra osobiste, a w szczególności w życie lub zdrowie (fizyczne czy psychiczne),
- 4) działanie powodujące u członków rodzin szkody lub cierpienie.

Uwzględniając emocjonalne aspekty zachowania sprawców, można wyróżnić przemoc gorącą i przemoc chłodną.

- **U podstaw przemocy gorącej** znajdujemy furję, która jest zjawiskiem agresywnych zachowań niemożliwych do powstrzymania uczuć złości lub wściekłości. W atakach furii sprawcy towarzyszy pragnienie wywołania cierpienia i spowodowania szkód. Słabość ofiary przemocy powoduje u sprawcy poczucie, że „może sobie na wiele pozwolić”.

- **Przemoc chłodna** polega na realizowaniu przez sprawcę specyficznego scenariusza zapisanego w jego umyśle, a czasem również w obyczajach i środowiskowej kulturze. Człowiek realizujący taki scenariusz przemocy, zmierzający do jakiegoś celu jest gotowy do zdominowania ofiary. Znajduje usprawiedliwienie swoich zachowań nawet wtedy, gdy jest świadomy cierpienia, które spowodował.

Czynniki, które mogą nasilić przemoc

- **Nadużywanie alkoholu i substancji psychoaktywnych.** Przemoc staje się gwałtowniejsza, kiedy sprawca jest pod wpływem narkotyków lub alkoholu.
- **Stres.** Stresorami, które mogą wpływać na nasilenie i częstotliwość przemocy są: napięcia w pracy lub bezrobocie, strata bliskiej osoby, poważna choroba lub inne znaczące straty.
- **Inne czynniki sytuacyjne.** Obecność małych dzieci, ciąża mogą wpływać na nasilenie i częstotliwość występowania przemocy.

1.2. Skutki przemocy i rodzaje wsparcia

Wśród licznych możliwych konsekwencji najpoważniejsze pod względem szkodliwości, a zarazem o największym znaczeniu społecznym, są następstwa psychiczne. W przypadku tych następstw rozróżniamy dwa ich podstawowe rodzaje: **bezpośredni wpływ psychologiczny (zaburzenia osobowości i emocjonalne)** oraz **pośredni wpływ psychologiczny (utrwalanie schematów postrzegania oraz relacji z innymi ludźmi przez modelowanie i naśladowanie przemocy)**.

W odniesieniu do dzieci wymienia się skutki **doraźne** przemocy: **cierpienie, lęk, obniżenie odporności, urazy, trudności w nauce, zaburzenia zachowania i agresja**. Do skutków **długotrwałych** zaliczamy z kolei: **choroby psychosomatyczne, zaburzenia emocjonalne i uzależnienia, brak satysfakcji z życia, trudności we współżyciu z ludźmi**. Przemoc niesie ze sobą również fizyczne konsekwencje zdrowotne. Krzywdzone dzieci chorują z większą częstotliwością – kiedy dorosną mogą częściej przejawiać problemy zdrowotne.

Rodzaje pomocy dla ofiar przemocy

Widoczny jest ogrom konsekwencji jakie niesie przemoc, dlatego ważne jest podejmowanie działań w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy. Osoby i rodziny

zmagające się z problemem przemocy mogą ubiegać się o pomoc i wsparcie ze strony państwa. Najczęściej instytucją do tego przeznaczoną jest m.in. instytucja pomocy społecznej, natomiast rodzaj i zakres proponowanej pomocy określają przepisy ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Możemy wyróżnić kilka powiązanych ze sobą działań aby osoba doznająca przemocy mogła skorzystać z pomocy poprzez:

Interwencję – celem jest doraźne i szybkie zatrzymanie działania przemocy w rodzinie. To zazwyczaj działanie doraźne, krótkoterminowe, zmierzające do udzielenia natychmiastowej pomocy osobom znajdującym się w sytuacji kryzysowej. Formy interwencji obejmują zazwyczaj: telefony zaufania, zespoły interwencji kryzysowej, krótkotrwałą hospitalizację. Pomoc w tym zakresie obejmuje zazwyczaj krótkotrwałą psychoterapię, farmakoterapię, pomoc prawną, socjalną, materialną oraz ułatwienie kontaktów z innymi instytucjami. W ramach interwencji kryzysowej funkcjonuje Punkt Interwencji Kryzysowej.

Wyróżniamy trzy poziomy interwencji, które są określone aspektem czasowym i uzależnione od tego, czy prewencja ma miejsce przed zdarzeniem przemocy, natychmiast po zdarzeniu, czy przez dłuższy czas po zdarzeniu:

- 1) prewencja wstępna ma na celu zapobieganie przemocy przed zdarzeniem,
- 2) prewencja drugiego stopnia dąży do bezpośredniego reagowania na przemoc,
- 3) prewencja trzeciego stopnia koncentruje się na długotrwałej opiece lekarskiej po zdarzeniu, takiej jak rehabilitacja oraz łagodzeniu urazów i skróceniu okresu niezdolności do pracy związanego z przemocą.

Poradnictwo, wsparcie – psychologiczne, prawne, duchowe, socjalne – przede wszystkim wspomaga, podtrzymuje, wspiera, w zależności od sytuacji i charakteru działań naprawczych bądź profilaktycznych. Poradnictwo może mieć różne obszary działania:

- 1) proces wspierający,
- 2) proces bezpośredniej pomocy, w którym doradca pomaga odbiorcy rozwiązać problem,
- 3) proces systematycznej pomocy w tworzeniu planów dostosowanych do sytuacji i własnych możliwości,
- 4) proces kierowania jednostki w jego środowisku lokalnym. Celem działania jest przygotowanie osoby do znalezienia odpowiedzi na nurtujące pytania a także do bycia odpowiedzialnym.

Pomoc specjalistyczną – zazwyczaj psychologiczna, pedagogiczna, socjalna. Pomoc ta przeznaczona jest dla osób doświadczających przemocy (ofiar i świadków przemocy),

a sprowadzająca się przede wszystkim do diagnozy, profilaktyki, doradztwa i terapii psychologicznej, pedagogicznej w związku z doznawaniem krzywdy.

Edukację – uzyskanie wiedzy na temat samego zjawiska przemocy, a także prawidłowości, jakie nią rządzą.

1.3. Działania wobec sprawców przemocy

W latach 70–tych na świecie zaczęto dostrzegać potrzebę rozwiązania problemu związanego z leczeniem sprawców przemocy w rodzinie w przebiegu procesu terapeutycznego. Zaczęto wówczas tworzyć programy interwencyjne dla sprawców przemocy. Pierwsza grupa powstała w Bostonie o nazwie EMERGE, która zajęła się organizowaniem usług dla sprawców przemocy.

Wśród programów dla sprawców przemocy należy zwrócić uwagę na:

- 1) program DULUTH, który powstał na początku lat 80–tych XX wieku w Minnesocie w Stanach Zjednoczonych. Program ma charakter psychoedukacyjny i prowadzony jest dyrektywnie,
- 2) program EMERGE opracowany został w Cambridge w Massachusetts. Zawiera więcej elementów psychoterapeutycznych,
- 3) program AMEND ma charakter długoterminowy i składa się z etapów. Składa się z psychoedukacji i pracy nad mechanizmem zaprzeczenia sprawcy.

Na terenie Polski pracę na rzecz przeciwdziałania przemocy regulują ustawy rządowe. Istotną zmianą, wprowadzoną przez ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w działaniach skierowanych do sprawców przemocy są oddziaływania korekcyjno-edukacyjne. Cel i sposób realizacji tych działań określa rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. (Dz. U z 2011 r. Nr 50, poz. 259) w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne.

1.4. Przemoc w rodzinie w kontekście wybranych zagadnień prawa polskiego

W Polsce naczelnym aktem prawnym obowiązującym jest Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. Konstytucja wprowadza ochronę praw dziecka, czego dowodem jest powołanie Rzecznika Praw Dziecka (art. 72). Natomiast w celu ochrony wolności i praw człowieka i obywatela został powołany urząd Rzecznika Praw Obywatelskich.

Przemoc w rodzinie jest specyficzną kategorią czynów zabronionych przez prawo, o wysokim stopniu społecznej szkodliwości. W myśl prawa, przemoc wobec innych ludzi jest przestępstwem, a postępowanie i przewidziana kara wobec osoby stosującej reguluje Kodeks Karny. W przypadku gdy sprawca stosuje przemoc, jego zachowanie jest systematyczne i stałe, wówczas kwalifikowane jest jako przestępstwo znęcania się nad osobą najbliższą i ścigane z art. 207 k.k. (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553).

Do czynów popełnionych w rodzinie podlegającym ustawowo sankcjom karnym stosuje się zgodnie z ustawą z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks Karny (Dz. U. z 1997 r. Nr 88, poz. 553). W sytuacji gdy przemoc wobec osoby najbliższej ma charakter jednorazowy lub brak jest dowodów na jej powtarzalność może być ona rozpatrywana w świetle przepisów o naruszeniu czynności narządu ciała lub rozstroju zdrowia, a nawet naruszeniu nietykalności cielesnej. W zależności od skutku działania sprawcy: od ciężkiego uszczerbku na zdrowiu art. 156 § 1 k.k. naruszeniu czynności ciała i rozstroju zdrowia poniżej 7 dni art. 157 k.k. do naruszenia nietykalności cielesnej art. 217 § 1 k.k., różna jest odpowiedzialność sprawcy i zagrożenie karą oraz tryb ścigania.

Od 2005 r. funkcjonuje ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która określa zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób doznających przemocy w rodzinie oraz osób stosujących przemoc. Nowelizacja ustawy w 2010 r. wprowadziła zmiany w zakresie obowiązku powoływania zespołów interdyscyplinarnych oraz stosowania procedury Niebieskiej Karty.

2. Analiza przemocy w rodzinie w Powiecie Oleskim

2.1. Charakterystyka problemu przemocy w Powiecie Oleskim

Przemoc jest zjawiskiem często występującym i niejednokrotnie ukrywanym przez osoby jej doznające. Ofiary przemocy z różnych powodów nie chcą mówić o swoim

problemie. Wynika to z m.in. wstydu, lęku, niezdawania sobie sprawy z sytuacji, braku świadomości, z panujących przekonań o niemówieniu o swoich prywatnych sprawach publicznie itp.

W celu zdiagnozowania problemu przemocy w Powiecie Oleskim, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie zebrało dane dotyczące wspierania osób dotkniętych problemem przemocy poprzez zbieranie informacji z działalności Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w poszczególnych gminach: Olesno, Praszka, Gorzów Śl., Dobrodzień, Rudniki, Radłów, Zębowice.

Liczba przyjętych Niebieskich Kart do Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w latach 2018-2020.

	Liczba rodzin objętych Niebieską Kartą w 2018r.	Liczba rodzin objętych Niebieską Kartą w 2019 r.	Liczba rodzin objętych Niebieską Kartą w 2020 r.
Zespół Interdyscyplinarny w Oleśnie	17	26	20
Zespół Interdyscyplinarny w Praszce	22	19	10
Zespół Interdyscyplinarny w Dobrodzieniu	13	11	10
Zespół Interdyscyplinarny w Radłowie	1	7	11
Zespół Interdyscyplinarny w Zębowicach	8	10	7
Zespół Interdyscyplinarny w Rudnikach	14	17	23
Zespół Interdyscyplinarny w Gorzowie Śląskim	8	14	18

Źródło: dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie z przeprowadzonego monitoringu działalności Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Gminach na terenie Powiatu Oleskiego.

Zmiana ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wprowadziła obowiązek tworzenia w gminach zespołów interdyscyplinarnych, w skład których wchodzi: przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji

pozarządowych oraz kuratorzy sądowi. W powiecie oleskim we wszystkich gminach funkcjonują takie zespoły.

2.2. Zjawisko przemocy w rodzinie na podstawie analizy danych Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie

W ramach interwencji kryzysowej definiowanej jako zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu w sytuacji tego wymagającej, rodzinie lub osobie udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, poradnictwa socjalnego i prawnego.

Od 01 czerwca 2011 r. w strukturze działalności PCPR w Oleśnie działa Punkt Interwencji Kryzysowej, w ramach którego prowadzone jest również specjalistyczne poradnictwo psychologiczne, prawne, pedagogiczne i socjalne. Ponadto działa telefon interwencyjny, pod który osoby z powiatu oleskiego mogą dzwonić przez całą dobę 501 581 147.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie prowadzi działalność profilaktyczną i edukacyjną poprzez:

- a) prowadzenie strony internetowej www.szukajpomocy.eu,
- b) prowadzenie poradnictwa prawnego, psychologicznego i socjalnego,
- c) propagowanie ulotek informacyjnych dotyczącego możliwości uzyskania pomocy w zakresie problemów alkoholowych, narkotykowych, tytoniowych i przemocy w rodzinie oraz wykluczenia społecznego.

Poradnictwo udzielone przez specjalistów w latach 2018-2020 w ramach działalności Punktu Interwencji Kryzysowej w Oleśnie

Poradnictwo specjalistyczne:	Rok 2018	Rok 2019	Rok 2020
liczba porad prawnych	18	14	15
liczba porad psychologicznych	22	24	24

Liczba porad prawnych, psychologicznych udzielonych w PCPR w Oleśnie

Jak wynika z powyżej reprezentowanych danych w latach 2018-2020, liczba osób korzystających ze wsparcia specjalistycznego wskazuje na występowanie problemu zjawiska w naszym powiecie. Oprócz możliwości korzystania ze wsparcia specjalistów w Centrum,

funkcjonuje strona internetowa, z która zawiera oprócz wszelkich informacji o instytucjach działających na terenie powiatu oleskiego, także możliwość zadania pytania.

2.3. Oddziaływania korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc w rodzinie

W ramach interwencji kryzysowej w Powiecie Oleskim oprócz Punktu Interwencji Kryzysowej organizowane są grupy korekcyjno-edukacyjne dla sprawców przemocy domowej. Od 2007 r. w Powiecie Oleskim podejmowane są działania wobec sprawców przemocy, które mają prowadzić do zakończenia stosowania przemocy w rodzinie poprzez programy korekcyjno-edukacyjne. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne mają na celu:

- 1) powstrzymanie osoby stosującej przemoc w rodzinie przed dalszym stosowaniem tej przemocy,
- 2) rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie,
- 3) kształtowanie umiejętności wychowawczych wobec dzieci bez używania przemocy w rodzinie,
- 4) uznania przez osobę stosującą przemoc w rodzinie swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy,
- 5) zdobycia i poszerzenia wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy w rodzinie,
- 6) zdobycia umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez stosowania przemocy,
- 7) uzyskania informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

Programy opracowywane są na podstawie wytycznych w obszarze do realizacji wobec osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzających do zaprzestania przemocy w rodzinie poprzez realizację programów korekcyjno-edukacyjnych w warunkach wolnościowych zgodnie z kierunkiem działań Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie organizuje również

zajęcia korekcyjno – edukacyjne dla sprawców przemocy domowej. Udział osób stosujących przemoc w zajęciach nie jest jednak adekwatny do skali zjawiska: **w 2018 r. na 14 zgłoszonych do programu osób udziału nie wzięła żadna osoba. Podobnie w 2019 r. na 14 zgłoszonych osób nie wzięła udziału żadna osoba. W 2020 r. na 19 zgłoszonych osób, 2 osoby zadeklarowały chęć udziału w programie.**

Instytucjami zgłaszającymi osoby do programu korekcyjno-edukacyjnego dla sprawców przemocy w latach 2018-2020 najczęściej były zespoły interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy funkcjonujące na terenie gmin w Powiecie Oleskim.

W szkołach ponadgimnazjalnych na terenie Powiatu Oleskiego prowadzone są przez nauczycieli i pedagogów zajęcia edukacyjne dotyczące zagadnienia przemocy. Nauczyciele i uczniowie biorą udział w zajęciach na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Prowadzone są zajęcia profilaktyczne dla rodziców, obejmujące zagadnienia przemocy fizycznej, agresji jak cyberprzemocy.

3. Kierunki działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Powiecie Oleskim

3.1. Cele programu

Celem głównym Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 jest zmniejszenie zjawiska przemocy, poprzez podniesienie skuteczności pomocy ofiarom poprzez odpowiednie działania interwencyjne i korekcyjne wobec osób stosujących przemoc.

Cele szczegółowe programu to:

- 1) zwiększenie wiedzy z zakresu przemocy oraz podniesienie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej na temat przemocy w rodzinie,
- 2) zapewnienie ochrony i udzielenie wsparcia osobom dotkniętym przemocą,
- 3) zmiana postaw u osób stosujących przemoc.

Cel szczegółowy nr 1

Zwiększenie wiedzy z zakresu przemocy oraz podniesienie poziomu świadomości i wrażliwości społecznej na temat przemocy w rodzinie

Kierunki działań:

- 1) prowadzenie poradnictwa o możliwościach i formach wsparcia ofiar przemocy oraz jednostkach udzielających pomocy,
- 2) upowszechnianie informacji o formach wsparcia oraz instytucjach udzielających pomocy ofiarom przemocy w rodzinie poprzez:
 - strony internetowe,
 - ulotki informacyjne.

Wskaźniki:

- 1) liczba i rodzaj przeprowadzonego poradnictwa specjalistycznego (psycholog, pedagog, prawnik),
- 2) liczba rozpropagowanych ulotek informacyjnych,
- 3) liczba zajęć dla dzieci i rodziców przeprowadzonych w szkołach.

Cel szczegółowy nr 2

Zapewnienie ochrony i udzielenie wsparcia osobom dotkniętym przemocą

Kierunki działań:

- 1) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, prawnego dla osób doznających przemocy i ich rodzin,
- 2) zapewnienie schronienia w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej dzieciom krzywdzonym w wyniku przemocy w rodzinie,
- 3) współpraca z prokuraturą, sądem, policją, placówkami ochrony zdrowia, ośrodkami pomocy społecznej, zespołami interdyscyplinarnymi ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie z terenu powiatu oleskiego.

Wskaźniki:

- 1) liczba udzielonych porad,
- 2) ilość dzieci objętych rodzinną pieczą zastępczą w trybie interwencyjnym,
- 3) liczba założonych Niebieskich Kart.

Cel szczegółowy nr 3

Zmiana postaw u osób stosujących przemoc

Kierunki działań:

- 1) opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,

- 2) współdziałanie oraz wymiana informacji pomiędzy policją, zespołami interdyscyplinarnymi ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie i innymi służbami działającymi na terenie Powiatu Oleskiego.

Wskaźniki:

- 1) liczba sprawców uczestniczących w programach korekcyjno-edukacyjnych,
- 2) informacje/raporty z realizacji programu.

4. Założenia programu

W założeniach programu dąży się do stworzenia spójnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie opartego o zasoby instytucjonalne i ludzkie. Wyznaczone kierunki działań w zakresie zapobiegania przemocy w rodzinie są kierowane do różnych grup odbiorców:

- 1) działania uprzedzające: informacyjne, edukacyjne,
- 2) działania interwencyjne: opiekuńcze i terapeutyczne,
- 3) działania wspierające: psychologiczne, pedagogiczne i inne,
- 4) działania korekcyjno-edukacyjne: kierowane do osób stosujących przemoc w rodzinie.

5. Realizatorzy programu

Koordynatorem Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2025 będzie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie, które przy jego realizacji może współpracować z:

- Komendą Powiatowa Policji w Oleśnie,
- Komisariatem Policji w Praszce,
- Komisariatem Policji w Dobrodzieniu,
- Prokuraturą Rejonową w Oleśnie,
- Sądem Rejonowym i Kuratorami z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej w Oleśnie,
- Ośrodkami Pomocy Społecznej i Zespołami Interdyscyplinarnymi ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Placówkami oświatowymi,
- Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Oleśnie,
- Organizacjami pozarządowymi.

6. Źródła finansowania

Realizacja zadań określonych w programie będzie finansowana:

- 1) ze środków własnych powiatu,
- 2) z dotacji budżetu państwa (realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie),
- 3) ze środków zewnętrznych – pochodzących z ogłoszonych konkursów na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy m.in. z MPiPS.

7. Sposób monitorowania i sprawozdawczość

Realizacja programu będzie monitorowana przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Oleśnie jeden raz w roku – w miesiącu styczniu roku następnego. Wskaźnikami ewaluacji będzie:

- 1) liczba i rodzaj przeprowadzonego poradnictwa specjalistycznego (psycholog, pedagog, prawnik, pracownik socjalny),
- 2) liczba rozpropagowanych ulotek informacyjnych,
- 3) ilość dzieci objętych rodzinną pieczęią zastępczą w trybie interwencyjnym,
- 4) liczba sprawców uczestniczących w programach korekcyjno-edukacyjnych,
- 5) liczba założonych Niebieskich Kart (Zespoły Interdyscyplinarne, Policja, PCPR).

8. Zakończenie

Opracowanie programu powinno przyczynić się do zoorganizowania sprawnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Powiecie Oleskim. Opracowany program wyznacza takie kierunki działań aby zapewnić kompleksowe podejście do zjawiska przemocy. Oznacza to, że te działania powinny być wykonywane przez specjalistów reprezentujących różne instytucje i organizacje, a przemoc jako zjawisko złożone i wieloaspektowe powinno być rozpatrywane z perspektywy prawnej, psychologicznej, moralnej i społecznej.

DOKUMENT PODPISANY ELEKTRONICZNIE

Dane podpisywanego dokumentu

Typ dokumentu	Uchwała
Numer dokumentu	XXV/155/2021
Data dokumentu	2021-03-25
Organ wydający	Rada Powiatu w Oleśnie
Przedmiot regulacji	w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Powiecie Oleskim na lata 2021- 2025
Identyfikator dokumentu	DA759470-99E9-4BDA-B75F-9D77E7ABEE03

Informacje o złożonych podpisach elektronicznych

Podpis:	
Sygnatura	Signature-224503199
Numer seryjny	6B701A7C9695B30AA2FD24189D4D7782
Osoba podpisująca	Ewa Cichoń
Kraj	PL
Data złożenia podpisu	2021-03-29 08:14:28
Zakres podpisu	Cały dokument
Wystawca certyfikatu	VATPL-5170359458 Certum QCA 2017 Asseco Data Systems S.A. PL